

PEST. I. félv.

9. szám.

Márczius 2. 1865.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Előfizetési ár: helyben félve 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél- A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszeri fölvetelért 1 frt, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítatik.

Wiseman Miklós.

Wiseman Miklós, a nem rég elhunyt londoni bibernok-érsek nemcsak az elsőrangú katolikus tudósok sorában fényelt, hanem általán ritka lelki tehetségeinél fogva korunk legnagyobb emberei közé tartozott.

A nagy érsek gazdag irhoni szüléktől, de Spanyolországban Sevilla nevű városban született, honnan azonban már hatodik évében Angliába küldött, hol tanuló-pályáját megkezdte.

Életirő azt írják róla, hogy már gyermekkorában oly szelíd, oly jámbor erkölcsöket tanusított, hogy társai közt valódi kivétel volt.

Minél inkább fejlődött, annál jobban megérlelődött benne azon elhatározás, hogy pappá lesz.

E célból tizenhatodik évében Romába ment, hol kitűnő tehetségei által a közfigyelmet csakhamar magára vonta.

Oly szerencsés volt, hogy alig tanulván Romában egy évig, az akkor uralkodó VII. Pius pápa előtt szónokolt, s pedig oly hatással, hogy a jelenlétők suttogva kérdék: „Ki ezen ifju?” Akkor még az egész válasz csak abból állhatott, hogy „Wiseman Miklós egy irhoni ifju.”

1825-ben szentelték fel papnak; szilárd jelleme, vas szorgalma, fényes tehetségei annyira ismeretesek

lettek, hogy alig mint két éves áldozár a romai egyetemenél a keleti nyelvek tanárává neveztetett ki; oly kiüntetés volt ez, melyben ily fiatal korában még alig részesült valaki. Néhány év múlva azon romai intézet-

nek, melyben az angol papnövendékek neveltettek, igazgatója lett.

Wiseman mint egyetemi tanár a keleti nyelvekről egy nagy tudománnyal irt munkát adott ki, melyet a tudós világ a legnagyobb tetszéssel fogadott, és a mely a fiatal papnak tudományos hírét megalapította.

1835-ben Londonban még kevesektől ismertette egy szerény kápolnában felolvasásokat tartott. Nem csak katolikusok, hanem protestánsok is özlöttek ezen előadások meghallgatására. A kellemes előadás, a nagy tudomány, a bátor hang egyiránt csodálkozásra ragadta hallgatóit. Fölkérték, hogy a kath. főegyházban is tartson előadásokat. Itt Wiseman a kath. egyház fötanait és

szokásait oly meggyőző erővel, oly elragadó ékesszólással értelmezte, hogy a jelen volt protestánsok közül számosan beismervén a kath. egyház ellen ápolttévedéseiket, szent hitükre tértek, s hogy Wiseman ezen áldásos föllépését megörökítsék, tiszteletére arany emlékpénzt verettek. — Romában szintén tartott ily fel-

olvasásokat majd angol, majd olasz nyelven, és pedig oly sikerrel, hogy az a sok gazdag protestáns angol, ki csupa kíváncsiságból látogatta meg Romát, Wiseman előadásait hallgatva minden habozás nélkül elfogadta a kath. vallást.

1840-ben Anglia püspökeinek számát négyről nyolczra emelték. Wiseman ekkor huszonnyolcz éves korában a londoni apostoli helynöknek vagyis püspöknek segédjeül neveztetett ki.

Angliában, mióta az a kath. egyháztól elszakadt volt, nem voltak rendezett kath. egyházmegyék, mint például nálunk, hanem a szükség szerint a pápa apostoli helynököket küldött az angol kath. egyház kormányzatára.

A mostan dicsőségesen uralkodó IX. Pius pápa 1848-ban Angliát rendes egyházi megyékre osztotta, s a még mindig fiatal Wisemant mint westminsteri bibornok-érseket az angol kath. püspöki kar élére állította. S Wiseman érseki székét 1850-ben el is foglalta.

A protestáns Anglia ily intézkedéshez nem volt hozzá szokva, s azért a zugolódások nem is hiányoztak. De Wiseman egy az angol nép józan eszére hivatkozó munkájában annyira lecsendesítette ezen különben nagyon türelmetlen nemzetet, hogy legalább a józanabb rész ő szentsége intézkedésén megnyugodott.

Az ő főpásztorkodása alatt hihetlen gyorsasággal terjedett a kath. vallás Angliában.

Csak egy példát mondok el, mily érdemei vannak a nagy Wisemannak nemcsak a katholicismusra, hanem általán az angol nép erkölcsi nemesítésére nézve is.

Talán nincsen olyan ország, hol a sok gazdag mellett annyi nyomorult, szegény nép legyen, mint épen Angliában. Ezt a szegény, elhagyatott népet aztán elhagyják sülyedni a tudatlanságban, erkölestelenségben.

Wiseman ezen osztályra is kiterjesztette apostoli gondjait. Missionáriusokat hozott, s ezeket letelepítette oly városrészben, hol legnagyobb volt a nyomor, tudatlanság és erkölestelenség. Valami huszezer olyan ember volt itt, kik nem csak nem tartoztak a katolikus valláshoz, de kiknek nagy része még Jézus Krisztus nevét is alig hallotta még említeni. Mikor a missionáriusok elkezdtek itt a kath. vallás hirdetését, a 20,000-ból mintegy 20 volt katolikus; szerény kis kápolnát építettek, melléje iskolát. Wiseman mindig lelke maradt e missiónak; s ma e szegény városrészben 15,000 buzgó katolikus van; az ifjúság rendes oktatásban részesül, egy nagyszerű templomot építenek, melynek eddig még csak mintegy kétharmada áll készen.

Maga Wiseman az Isten igéjének fáradhatlan hirdetése által a felsőbb körökben szintén oly nagyszerű hódításokat tett, hogy valóban mondhatni, miszerint egész Anglia siet a katholicismus felé, melyet három század előtt elhagyott.

Wisemant Isten magához szólította; mi ne szünjünk imádkozni Anglia megtéréseért; ne szünjünk Istent kérni, hogy ezen ország nyerjen ismét oly főpapot, kinek tudománya és apostoli buzgalma szerencsésen fejjeze be azon nagyszerű művet, melyet Wiseman oly fényes sikerrel megkezdett.

..... h o z .

„Comme le dattier de l'Arabe, à peine ma tige était sortie du rocher, qu'elle fut battue du vent.“
Mint Arabia datolyafája, törzsem alig emelkedett ki a szikla közül, vihar által veretett le.)

Chateaubriand. Mémoires.

Légy üdvözölt ezerszer, hön kedvelt barát!
Ki feltöréd szavaddal sírom ajtaját;
Ki bennem még tárgyat szeretetedre lelsz,
S régtől kihalt mellembe új életet lehelsz.
Kedves folyó méz énnekem minden szavad,
Keserű szívemnek sok édességet ad.
Őszinte ajkról jő, és tisztán zeng e hang,
A pusztaságon csengő karaván-harang.

Barátom vagy hát még, szeretsz még engemet,
Az idő s tér közénk árnyat nem vethetett,
Pedig az a nap már réges-régen lefolyt,
Midőn meleg szived először rám hajolt.
Egy benső sejtélem érezteté velem
Mindjárt azt, hogy benned kienesem lett énnekem,
Mely majd midőn éltem homály, gyász környezi,
Mosolygó sugarát áldólag rám veti.
Igen is, benned drága kieneset leltem én,
S e kieneset, mint szemem fényét, úgy őrizém.
Sok szélvész hányta már viharos éltemet,
Volt úgy, hogy a hullám majd-majd eltemetett.
De legyen néma, mint a sír a fájdalom,
Hajótörésimet eléd nem rajzolom,
Egy szikla mindig volt a hullámok felett,
Melyen bekötözém vérző sebeimet,

A legsötétebb éjben volt egy csillagom,
S emlékeddel tovább eveztem a habon.
Külön hajó volt az, melyen te lebegél,
De mindkettőnké egy, nagy és diéső, a czél.

Jót értem s érzem én baráti szavadat,
Fogadd te is viszont szívemet s jobbjomat,
Melyet örömrészketve tárok im feléd:
Ki érti lelkeket, ha te sem értenéd!

Gonosz idők, nagyon gonosz idők ezek,
Melyek haramia-hadként ránk történek.
A legtisztább arany miként elváltozott!
Sűrű éj fődte el a kiderült napot.
Alig van a sok szenny közt egy-két tiszta nyom —
A hol könyezve jár a szentelt fájdalom.
A jámborság, melyet a gög kikergetett,
A kunyhóknál alig talál ma menhelyet.
Fejét a gyalázat felhőkig emeli,
S a szeméremre a gúny mennykővét veti.
A holt betű, a szó — mind fegyver ellentünk,
Öldöklő a méz is, melyet mohón nyelünk.
Romlott mellből szívárg a gyermek élete,
A levegő mérges — halált szívunk vele.
A hit elköltözött, a remény haldokol;
És a szeretettel mikor találkozol?

Hitetlenség, esalás, rút önzés, árulás,
Órjöngésig vitt átok, istentagadás —
Ez a kor jelleme, kábitó mánora,
Egyuttal üldöző kányája, ostora.

Oh más idő volt az, — feledhetlen nekem! —
Mikor a szent hegyen együtt csüggfél velem,
A hármasszent hegyen, mely messze-messze lát,
S beszéddel tölti be a hírnek templomát;
Mikor minden fű, kö beeses ereklye volt,
Melyen kinyílt szívünk érzelme összefolyt;
Mikor sétálás közt buzgón tervezgetünk,
S az Urnak két szívből egy oltárt emelünk.
Látom szellős ormán a szép kálváriát,
Mely annyiszor hallá imáink sóhaját!
Elkötözött Márk fiúk ott térdelt velünk,
Átszellemült arcán jó volt merengésünk.
Azóta az ember s világ tán megfagyott?
A régi nap nekünk végkép leáldozott? . . .
A béke eltűnt, vad zivatar háborog,
A lázadt mellekben csaták zaja robog.
Seregestől áll a pokol szemközt velünk,
Mi kis csoport vagyunk, nagy tábor ellenünk;
S a kis csoportban is elég a hitszegő,
Ruhákon osztozó, reánk sorsot vető.

Nagy a szerep, melyet magadra vállalál!
És áruló lennél, ha meg nem állanal.
Fölfogni a reád irányzott ostromot,
A golyóknak szegezni erős homlokot,
A csatáknak biztos mezőt választani,
A meglazult erőket pontosítani,
Ennek kardlap, másnak keményhangzásu szó,
Mindannyiának pedig egy bátor riadó,
Elősegíteni az ügy diadalát —
Ez a föladatod, édes kebelbarát!

Hozzám is eljutott riadó szózatod,
A helyzet iszonyát élénken rajzolod.
Anyánk veszélyben van — hogyan lennék siket!
Az Isten megveri a hitlen gyermeket.
Kicsiny az én erőm magában, jól tudom;
És mégis nagy, mert Isten harcát harezolom.
Majd összehordjuk mind a sok homokszemet,
S építünk egy magas, áttörhetlen hegyet.

De nekem hát melyik sorban kell állanom?
Tudod, egy árva lant volt minden birtokom,
Mely hasztalan veré a nagyok ajtaját,
Melynek csak a jámbor nyitá meg ablakát.
Az egyház lantja szelíd, alázatos,
Meggyilkoltak vérén örömmel nem tapos;
Hurrjára nem veszi a lázas szenvedélyt,
Sem gyávanak nem festi a szilárd erélyt;
A bün vasostora fölemelt hős szava,
Sallangtalan igazság a diadala.
A világ, mely minden jött-mentnek tapsot ad,
Neki koszorút, hirt fukarul meztagad.
Nem is kell — az üres neveket megveti,
Az ő babérját a keresztfa növeli.

Mellemben az Isten, — neve zeng ajkamon,
Magasztossá tesz a hit s fölkezt fájdalom.
A magányt elhagyom, hol eltemetkezém,
S dicső munkátokat titokban hirdetem.
Az élet nem esábit, s nem íjeszt a halál,
Éltet hoz a golyó, mely mellemen talál.
Egyik kézzel verem a csatáknak dalát,
Mással építem Jeruzsálem falát.

Föl a zászlóval hát! . . . menj! — áldásom reád!
Magas lelkedben vidd az Istent és hazát.

Talabér János.

Szent idő.

Mindennek van ideje, úgy mond az írás; ideje a sirásnak és ideje a nevetésnek. Én meg hozzáteszem: ideje a mulatásnak és örvendezésnek. Mert, ha Krisztus lelkével és a kereszténységgel megférnek is a jámbor örvendezések; de nem mindenkor az idővel, mint ezt az anyaszentegyház parancsainak egyikében nyilván olvassuk, hol mondja: tiltott napokon menyegzőt (zajos mulatságot) ne tarts. E parancs teljesítésének értelme szerint a vidám és gondüző farsang után ismét elérkezett a komolyabb böjti idő, mely talán unalmas ugyan a testnek, de megújulására s fölelevenedésére szolgál a bün porában elszennyesedett léleknek. Itt van azon üdvös idő, melyben istenes tárgyokról gondolkodik, fontos dolgokról elmélkedik minden ember, kinek szívében még nem aludt ki a vallásosságnak utolsó szikrája.

Valóban szent és tiszteletre méltó idő ez, melynek kellő megszentelésére elkészített minket már jó anyánk az anyaszentegyház; mert az öröm minden jeleit letette, s gyász és bünbálat színébe öltözték; az idétlen örömjaj minden nyomát eltávolította; elnémult a vidám

alleluja; minden imái s énekei mély komolyságot és szent keservet lehelnek. Még azon barkák maradványát is, melyeket virágvasárnapon Jézus Jeruzsálemben tartott ünnepélyes bemenetelének emlékére megszentelt, hamuvá égette. Láttuk, mily megható szertartással avatta föl híveit a böjti időre; fejeiket hamuval hintette be mint a mulandóság, enyészett, halál jelképével; hamuval a töredelem és bünbálat jelképével. Értettük a szavakat is, melyeket a pap hamvazás közben felénk suttogott. Ugyanazok valának, melyeket az Ur mondott az első embernek engedetlensége után: „Megemlékezzél oh ember! mert por és hamu vagy és porrá leszel.“ Hajdan harag és átok szavai valának ezek Isten szájában; de jelenleg már az anyaszentegyház értelmében szavai az üdvnek és kegyelemnek. „Vegyetek tele marokkal hamvat — szóla az Ur Mózeshez és Áronhoz — és hintse el azt Mózes a levegőben Fáraó előtt.“ És ezen elszórt hamu ugyszólván anyagává vált ama rettentő csapásoknak, melyekkel az Ur az egyptomiakat büntette s országukat pusztította.

De egészen más rendeltetése van a szentelt hamu-

nak, melyet az új szövetség papja hint fejünkre. Ez csak azért történik, hogy ezen megalázás az Ur haragját megengesztelje, Isten irgalmát megindítsa s kegyelmet nyerjen számunkra. Történik azért is, hogy bennünk az igaz bünbánat szelleme fölébredjen, és szívünk bátorságra és bizodalomra gerjedjenek. Mert midőn az anyaszentegyház szentelt hamuval és kereszttel jegyzi homlokinkat, egyszersmind arra tanít, hogy: bünbánatunknak honnan származik gyógyereje; bűneinkért kitől nyerünk bocsánatot; lelkeink kibeenkeressék üdvöket, — — — Krisztus Jézus mi Urunkban, kinek kinszenvedéséről, megváltásunk munkájáról ezen szent időben gyakran elmélkedni legfontosabb kötelességünk. Ugyanazért fölötte hasznos és különösen e szent böjti idővel igen egybehangzó ájtatosság a szent keresztuti elmélkedés.

Ezen üdvös ájtatosság még azon hitbuzgó jámbor ősidőből veszi eredetét, midőn évenként több ezer keresztény édes Megváltója iránti szeretetétől ösztönözve a világ legtávolabb fekvő tartományaiából jött el szent földjét meglátogatni; a mikor némelyek, nevezetesen nagyobb bűnösök, részint önbünbánati áhítatból, részint az anyaszentegyház meghagyásából, szegény zarándoki alakban bucsut jártak Jeruzsálembe, hogy ott könyeikkel áztassák ama szent földet, melyet hajdan a bűnösök isteni barátja tulajdon drága vérével öntözgetett. Minthogy azonban a hely távolsága, a tetemes költség és az életveszély miatt csak kevesen részesülhetnek azon szerencsében, hogy Krisztus Urunk kinszenvedésének eleven emlékezetét annak tulajdon szent helyén megülhessék: olynemű ájtatosságot gondolt ki a keresztények szent buzgalma, mely által az ember nem ugyan test szerint, hanem egyedül lelkiké-

pen utazik Jeruzsálembe, s ezen útjában állomásról állomásra kíséri a szenvedő Jézust az ő keresztútján. A romai pápák utóbb az ilyennemű szent ájtatosságot ugyanazon szent bucsuk kincsével ajándékozzák meg, mint a Jeruzsálembe való zarándoklásokat.

E most említett lelki kincsek jelenleg már nem csak a szeráfi szent Ferencz rendbeliek templomaiban, hanem mindazokéban is megnyerhetők (és a tisztítóhelyen szenvedő lelkek szabadítására is följánlhatók), melyekben a föllállított 14 állomás a nevezett szerzet föfelüljárója, vagy annak engedelméből a közelebb fekvő zárda főnöke által egyháziilag szenteltetett föl. — Ugyanazért fordítsuk ezen szent időben minden tehetőségünket szívvel és lélekkel Istenünk dicsőítésére, Megváltónk határtalan szeretetének megismerésére, viaskodó egyházunk fölmagasztalására, látható fejének IX-ik Pius szentséges atyánk szorongattatásaiban való vigasztalására, s a mennyei javak elnyerésére. Most még hatalmunkban áll jól cselekedni, s míg időnk van, mindennek jól cselekedjünk. Majd egykor nem leszünk itt; oh! akkor csak a rozsdától meg nem emészthető kincseink kísérendik lelkünket az örökkévalóságba; oda, hol sem szenvedés, sem halál nem leszen többé. Elmélkedjünk azért, imádkozzunk, böjtöljünk és keseregjünk bűneink felett e szent idő folytatában; siessünk a szent kereszthez, üdvösségünk eszközhöz, és ott szenvedjünk és haljunk meg Jézussal; haljunk meg a bűnnek, mert, mint szent Pál apostol mondja: „ha Jézussal együtt szenvedünk, együtt megdicsőítetünk; és ha vele együtt meghalunk, vele együtt élünk is; ha vele tü- rünk, vele országunk is.“

Bády Valér.

Jótettért jót ne várj!

(Vége.)

III.

Az anya aggodalmai.

— Borecsa lányom, szóla egy reggel Komáromyné, ma péntek van; neked még könnyebb lábaid vannak, mint nekem; elmégy ugy-e a halpiaezra?

— Mindjárt, édes anyám, csak még ezt a virágot megöntözöm; felel a tisztogatással már kész leányka. Addig is — folytatja, készitse el, kérem, a pénzt és kosarat; s aztán mennyt hozzak?

— Három font bőven elég lesz; sőt ha valami szegény ide vetődik, annak is juthat belőle. Adok lányom egy forintos bankót, nem tudom, hogy lesz fontja, a mi marad, majd visszahozod.

Nem sokára vevé a lányka a kosarat és pénzt s édes anyja kezét megcsókolva elindult. Borecsák utazója egyenesen a mély-utba vezetett. Erre vette útját, mert különben nagyot kellene kerülnie, míg ez egyenesen a halpiaezra visz. Sebesen ment át az első mélyedésen. A víz széléről már ekkor is hallatszott a mosónők csattogtatása; de ő ezt nem is vette észre; már megszokta. Ott megy már a füzek alatt. Itt kissé lassítja léptét; lélekzete kevésbé megnehezült a dombra menés közben. Kiesiny fahidon kell átlépnie, mely alatt tiszta ér fut esőrgöve a Sugó-

Dunába. A vizen tuli szigetből egy-egy erősebb szavu madár hangja hallik át. A víz szélén álló halász-bárkákon kisebb nagyobb halászlégények, és inasok merik s z á kjaikba *) a halakot s vizik vállakon a parton zsongó piacra. Apró gyereknép ácsorog a bárkákon, gyerek örömmel báméskodva a csukák, pontyok, haresák, süllők, köcsögék stb. halak nemein. Lele-csolja őket valamely halász, mire nagy sikoltással futnak szerte, de csak azért, hogy ismét visszatérjenek. Borecsának erre sem volt gondja, ott megy már fölfelé az út jobb oldalát esodálato-san összekuszált sűrűséggel ellepő sem fű sem fa bokrok mellett. Fölrévén a part tetejére, itt a halpiaez. Az egész tér nem nagy. Ki van kövezve. Közepén néhány vén akácza teríti ki sátor-ként lombjait. A halászok sorban állnak alacsony kádjaikkal, ezekben árulják a közönséges nagyságu halakat egészen. Emberek, asszonyok, legények állnak az ily kádak mellett, kezeikben fontot tartva, melyen a vevőknek megméri a halakat. A tér közepén szintén egy vonalban négy lábön álló tökéek állanak.

*) Alkalmasint a német Sack-ból magyarosított szó. Rudra erősített hálósákok jelent, melylyel a halászok halat szednek ki bárkákból

Ezeket vágyják föl s árulják font számra a nagy balakat. E tőkék körül egészen véres a kövezet, sokszor egy-egy ebnyalakodik rajta. Az egész téren uralkodó illat azonban nem igen kellemes; miért nem igen van kedvem sokáig időzni rajta. Föl is keressük mindjárt Boresát. Épen itt méri neki a halat egy fiatal legény. Nini hisz ez Gábor. No de zavarban is vannak mind a ketten. Boresa három font helyett négyet kért; Gábor pedig, a helyett, hogy nyolcz hatost fogott volna le az előre átnyújtott forintosból, annyit adott vissza. Most is úgy remeg a keze, hogy majd elejti azt a fontot. Boresa azt sem tudta, hova nézzen; de megy is, a mint kosarába kapta a halat, még csak azt sem mondta Gábornak, hogy Isten áldja meg! De az a tekintet, melyet rá vetett, tele volt áldással, mint az áldást osztó napsugár. Gábor pedig tán még most is utána nézne a távozónak, ha új vevők nem érkeznének; egyet sohajt tehát s kezébe veszi a fontot, halat mér, pénzt olvas, mint az előtt. Jaj be nehéz neki ez a könnyű munka! Alig várja, hogy vége legyen a piacnak, hogy átmelessen a szigetbe, hogy egész lélekkel arról gondolkozhassék, a kit szíve szeret. Hisz, ott ha dolgozik is, ha hálót köt is, nem kell számolnia s így kedvére álmadozhat még el sem ért s véleménye szerint mégis elvesztett boldogságáról.

Képzeltetni Komáromyné bámulatát, midőn a kosárban szemmérték szerint a mondott mennyiségnél több halat látott, s a maradt pénzt elfoglalt, zavarodott leányától átvette.

— Mi dolog ez lányom, hisz itt több van három font hálnál, van itt négy is és mégis ennyi pénzt hoztál vissza? Hogy a hálnak fontja?

— Hát izé . . . biz én már nem is tudom; felel a lány zavartan s elpirulva.

— Kitől vetted a halat?

— Attól a legénytől, ki Antal bácsival a rablóktól megszáditott.

— Csak vidd vissza neki a pénzt, bizonyosan megtévedt.

— Kérem szépen, édes anyám, ne küldjön vissza; könyörgött a lány könyekre fakadva.

— Én nem tudom, mi bajod lehet; csak maradj itthon; majd elintézzük máskor a dolgot. Még így sem jártam ám életben. Ugyancsak rád illik ám a nóta:

Édes apám, édes anyám,
Ne bizzatok most semmit rám.
Nézzétek el, ha hibázok:
Tudom is én mit csinálók!

Boresa ezzel bevonult az első szobába, Komáromyné meg a haltisztításhoz látott. Kivitt az udvarra egy magas padot, mellé egy dézsa vizet s szóltanul dolgozott. Lelkében azonban, mint felhők a nyári égen, úgy vonultak át a gondolatok és sejtelmek. Ez a lány bizonyosan szereti azt a legényt, ilyformán elmélkedett; hiszen már akkor az első este is volt valami furcsa rajta a vacsora alatt; egy szót sem szolt, s alig mert föltekinteni, mintha attól tartott volna, hogy kiolvassák szemeiből, a mit lelkében rejtgetetni igyekszik. Csakugyan ezen időtől fogva feltűnő változás vehető rajta észre. Semmi dolog sem áll a kezéhez; varrás közben is egyszer csak leesik a keze s egész arcáról látható, hogy nincs itthon az elméje. A kertben is többet időz, mint máskor; persze azt a halászegényt nézi, ha ott van-e a tulsó parton? Éjszaka is nyugtalanodik; nincs neki álma; nappal pedig sem étele, sem itala, sem egy helyen maradása. A képecskéje is mintha halaványodnék . . . Istenem, Istenem! mit

csináljak vele? ha szereti, hát legyen felesége . . . jaj de ilyen szegény gyerekekhez menjen? De jó gyerek; s mily jót tett velünk akkor este; Ha nem volna oly jószívű, bizonynyal inkább maga is elfutott volna. Minek is az a nagy gazdagság; többet ér a jóság; Boresának lesz jóeskán, elég mindkettejüknek . . . Jaj de az apjuk, az apjuk!? Szemefénye ez a lány, s nem egyszer mondta, hogy ember legyen, a ki keze után vágyik! Ilyen szegényhez bajosan adja őt. Én elő sem merem hozni neki.

Napok, hetek multak ekképen. A Duna vize apadozni kezdett, de nem Boresa szerelme, sem édes anyja aggodalma. Komáromy, mint afféle jómódu mesterember, ki buzával is kereskedett, jobban el volt foglalva üzletével, semhogy kedvesei titkos érzelmeit is fürkészhette volna, semmit sem látszott leánya szerelméről sejtteni. Hanem Antal bácsi, ki többször megfordult a háznál s jószándéku szemfülességgel mindent figyelembe vett, régen belátta, hányat ütött az óra? A halászegénnyel majd mindennap találkozott s tudta szíve ügyét; emitt meg a leány szívébe is be tudott látni, sőt édes anyja maga sem titkolá a bajt előtte, hanem egyuttal azt is elárulá, hogy férje előtt nem meri nyilvánítani.

Antal bácsi szívből sajnálta a két fiatal s többször elhatározta, hogy magára vállalja a közbenjáró szerepét. De a dolgot kissé kényesnek találta. Eh mi közöm más házi ügyéhez, bajához? Így nyugtatá magát. De azért nem volt nyugta. Jó szíve azt sugta, hogy kötelességünkben áll embertársunk boldogságát, mennyire tőlünk telik, előmozdítani. Ámde itt csak egy mód van a boldogság létesítésére: a házasság. Hanem ez nem egykönnyen létesülhet egy földhöz tapadt szegény fiu és egy jómódu leány között. Ennyire már ismerte ő a világ forgását. Ép ezért félt darázs-fészekbe nyulni, nehogy hivatlan prókátornak mondják. Attól tarthatott, hogy a kissé rátartós Komáromy tán megnehezíthetne ajánlatáért, pedig ennek barátságát nem szívesen adná oda akárki fia kedvéért.

IV.

Antal bácsi nevenapja.

A mennyire ismerjük Antal bácsit, tudjuk felőle, hogy nem volt a józan mulatság ellensége. Nem is mulasztotta el, ha alkalmá nyílt erre. Születése, nevenapját, ha nem is valami fényesen, de mégis barátságosan minden évben meg szokta ülni. Az idén is meg akarja tartani, s reá Komáromyékát meghívta. Ha már eddig figyelemmel kísértük jó embereinket, Antal bácsi tisztességére vegyünk részt még ezen ünnepélyökben, már csak azért is, hogy legalább mulatsággal végezzük már-már szomorúságra hajló történetünket. Aztán Antal bácsi nemcsak jószívű, de jónyelvű ember is, talán most is hallhatunk tőle olyasmit, a mire vagy jót nevethetünk, vagy a mi egyébképen kedvünkre szolgálhat.

Komáromyék tehát fölkészültek s elindultak bazulról. Komáromy úgy intézte a dolgot, hogy elébb elmennék az utolsó misére, s onnét épen dél felé érnek majd az erdőbe Antal bácsi ebédjéhez. Misére pedig a barátokhoz mentek. Ezeknek templomában ma bucsu van. Nem igen terjesztjük figyelmünket a vidéki népre, hanem bekisérjük embereinket a templomba. Ez is tele van ajtatoskodókkal. Minthogy azonban még nem kezdődik a szent mise, jámbor kíváncsiságból nézzük körül e szép templomban magunkat. Egyenesen a foltár felé igyekszünk, hol főképen az oltárkép vonja magára figyelmünket. Sejtítettük előre, hogy az sz. Antalt ábrázolja. A sz. férfiu majdnem életnagyságban áll előttünk, karján a gyermek Jézuskát tartva. Ar-

ezával néz felénk. Balján széles tenger terül el, melynek közepén nagy vitorlás hajó látszik haladni. A tenger széle felé egy helyen számos hal emelkedik ki a vízből, fejüket előre tolvá, mintha valamire figyelnének. A sz. férfi mögött gyönyörű soktornyú templom áll; jobbra felé pedig egy ember-csoport látható kisebb alakban. Köztök egy pap tűnik ki, ki előtt egy számár első lábaival térdre borul. — Azonban esőngetnek. Kezdődik a sz. mise. Hagyjunk fel a kíváncsisággal.

Sz. mise végeztével Komáromyék elhagyták a templomot. Míg a piacon áthaladunk s a Sugó Dunán átvitetik ladikon magokat, gondoljunk vissza az oltárképre s magyarázzuk meg a rajta látott jelenetek értelmét. Sz. Antal karján az ur Jézust tartja, holott ő 1195. esztendőben született Krisztus urunk születése után Lissabonban, Portugallia fővárosában?! Ezt a legendából érthetjük, mely szerint Krisztus urunk kiseded alakjában megjelent kedves szentjének, s őt gyöngéden átölelte. — Az a nagy hajó tán arra emlékeztet, hogy sz. Antal a keresztény hit hirdetése végett Afrikába hajózott. Hol azonban az ur Istentől betegséggel látogatván meg, siker nélkül kellett visszatérnie. Azt tanuljuk ebből, hogy Isten olykor a legszentebb kívánságok teljesültét is megtagadja. És erre a jó keresztény csak így sohajt sz. Pállal: „Oh Isten bölcseségének is tudományának mélysége, mily megvizsgálhatlanok az ő ítéletei és kinyomozhatlanok az ő utai!” (Rom. 1. 33.) Mennyivel kevésbé szabad zugalódnunk holmi földi kívánságaink nem teljesültén! — A fejökkel kiemelkedő halakról pedig így világosít föl a legenda: sz. Antal világhírű hírhirdető vala s Rimini olasz tengerparti városban még sem hallgattak rá a rossz emberek, a szent tehát kiment a tenger partjára s szavára kijöttek a halak a víz színére s hallgatták, miképen beszélt teremőjük jóságáról s csak áldásának vétele után merültek el ismét. Sok hanyag keresztény tanulhat innen buzgóságot az Isten ígéje hallgatására. A térdelő számárnak pedig ez a története ugyancsak a sz. legenda szerint: sz. Antal kiváló tisztelője, imádója volt az Oltári-szentségnek. Természetes tehát, hogy sokszor is beszélt e sz. titokról predikációiban. Predikációi által számtalan bűnös és eretneket térített meg. Volt ezek közt bizonyos Bonovillus nevű férfi, ki nem hitte Krisztus urunknak az Oltári-szentségben való igazi, lényeg szerinti jelenlétét. Sz. Antal beszéde már-már hívővé tette őt, de még egy esodában akarta sz. hitünk valóságát látni. Azt kívánta, hogy számárának három nap nem ad enni, ekkor jöjön sz. Antal az Oltári-szentséggel, s ha a számár nem nyul az elébe teendő eleség után, hanem előbb térdet hajt a kenyér színben rejtett Istenség előtt: akkor ő is meghajol. És íme egy történt. Az oktalan számár több értelmet mutatott sok hányaveti uracsnál, kik tiszteletlenül képesek elmenni a Szentséggel mellettök haladó pap előtt.

Míg ezeket megfontoltuk, Komáromyék csakugyan átértek a szigetbe s az erdő szélén a folyó partján esőndesen haladtak fölfelé. Az idő pompás volt. Föllegetlen égről mosolygott a nap, melynek képét játszva ringatta a folyó Duna tükre. Csöndes volt minden. A fátetők nem zúgtak, azért tisztán lehetett a madarak énekét hallani, miben jó barátaink valóban gyönyörködni látszának. A víz partját itt-amott hatalmas fagyökök jelölék, melyekről derekaik már levágtak. Ezek közt haladva végre az erdőből féhéredni látszott Antal bácsi háza. Befelé fordultak tehát az erdőbe. Antal bácsi háza nem nagy, de oly szép tisztára van meszelve, hogy a városba is beillenek. Előre sejtethetjük, hogy felesége jó gazdasszony. A ház előtt egy darab tisztás terül udvar gyanánt, melynek innesső oldalán a fák szélén és árnyában fehér abrzsoszal s evőeszközökkel terített asztal áll; a

másik oldalon Antal és Gábor foglalkoznak egy bogrács paprikás hal főzésével, háttal vannak erre, az asszony pedig a konyhában sürog, forog; azért senki sem vette észre, hogy a vendégek megérkeztek. Komáromy kis tréfát gondolt ki. Lassan odavették magukat a terített asztalhoz, melléje telepedtek s rövid idő múlva így kiáltja el magát:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! Szép is az, a vendéget ide hagyják ülni az üres asztalhoz s csak azt sem mondják, hogy Isten hozta.

Antal bácsi szörnnyen meglepetve fordult a szóló felé s hirtelen felel:

— Mindörökké! Hát hozta Isten! Ejnye, fikomadta! be röstellem, hogy észre nem vettem s nem én üdvözöltem először kedves vendégemet.

Igy szólva, sietett kezet szorítani kedves vendégeivel.

Szegény Gábor pedig majd belelépett a bográcsba, úgy megjédt, midőn az érkeztettek felé fordulva, szíve kedvesét is köztök látta. Hamarjába nem tudta, mit csináljon. Ugy illenek, hogy ő is oda menjen; mert lám a háziasszony is kijött a konyhából. De ha oda megy, látni fogják, hogy remeg. Szégyelte magát. Tehát kezébe vevén a főzőkanalat, a halat kezdte keverni a bográcsban. Midőn azonban amazok bevégezték a elfogadások alkalmával szokásos szóváltást, Komáromy így kiáltott Gáborra:

— Hát Gábor ösém, maga ide sem néz felénk. Csak nem haragszik ránk; mikor mi valamennyien szeretjük? Bizony azóta, hogy oly jót tett velünk, nem is mutatta magát nálunk.

— Dehogy haragszom, felele amaz zavarodottan; hanem hát izé . . . itt kell lennem a bográcsnál, nehogy valami hiba történjék.

Rövid idő múlva hozzáfogtak az ebédhez. A furfangos Antal bácsi megint szemközt ültette Gábort Boreásával, szándéka levén, hogy Komáromy észrevegye zavarodottságukból a két fiatal szíve állapotát. Komáromy azonban jobban el volt foglalva az evéssel és még valamivel, hogysen erre is figyelhetett volna. Alig jutott ideje az ételeket dicsérni; melyek csakugyan mind igen jók valának. Csupán a paprikás halnak volt az a kis hibája, hogy kissé szétfőtt; a minek bizonynyal az a keverés volt oka, melyet Gábor Borela láttán támadt zavarodottságában vitt véghez. — Végre Komáromy, mintán a finom turósrétesből elköltött néhány darabot, fölkel, poharat emele s ilyformán köszöntö fel Antal bácsit:

— Ha oly szépen tudnék beszélni, mint sz. Antal, kinek szavát még az oktalan halak is szívesen hallgatták, igen szép mondókával köszönteném fel Antal bátyámat e mai nevenapján. Én azonban egyszerű ember vagyok, tehát beszédem is egyszerű. Tudjuk mi itt mindnyájan, mily jót tett velem Antal bácsi születésnapom előestéjén, midőn a rablóktól megmentett. Kivánom tehát, hogy ezen nemes tettének jutalmául az Ur Isten őt sokáig éltesse! Eljen!

Mindnyájan rámondták, hogy éljen! s koczintottak utána. Azonban nem sokára fölkel Antal bácsi s poharát érintve szintén beszélni kezdett:

— Kedves Komáromy barátom! a mit én amaz este tettem, annak jutalmát már a tett előtt elvettem; hiszen tudja, hogy egy bizonyos éjjel minő veszedelemtől mentett meg. S ilyformán a mi jót tettünk mi ketten egymásnak, annak mindketten elvettük jutalmát. S én e dologban mintegy az Isten kezét vélem látni. Volt azonban a második esetenél még egy tényező, a ki a jótett véghezvitelére felebaráti szeretetén kívül egyéb kötelezettséggel nem bírt, s utána semmi földi jutalmát nem látta jó-

lettének. Ez Gábor öcsém, kit Komáromy barátom bizonyos módon szépen megjutalmazhatna s tán egész életére boldoggá tehetne jötteteért.

— Ugyan miképen? szólót bámulattal s mosolyogva Komáromy, kit a paprikás halra igen is csuszó borocska egészen jókedvűvé tett már.

— Igréje meg, hogy nem veszi rossz néven szavaimat. ha tán nem is teljesítené, a mire felszólítom.

— Isten mentsen meg haragunni! szól Komáromy; ha mindjárt a malmomat kérné is.

— Idővel azt is — mond Antal bácsi nevetve — most azonban egyelőre kicsit kevesebbet, vagy talán még sokkal többet is.

— Ugyan mi lehet az? Csak nem a feleségemet, vagy a leányomat?

Emléksorok.

A rendetlen életnek ne várd hasznát, sem vigasztalását. Vig vendégek közt ülsz, jár a tréfa, kinál az ebéd, kel a bor, a táncz, örülsz és nem tudod, melyik falat vet betegágyba, melyik italoddal iszod be a végbucsut. Hátod megett sereggel állnak a nyavalyák, és már is készítik a testet a férgek lakodalmára. Azt mondja a böles: Többet ölt meg a rendetlen eszemiszom, hogy sem a kard.

Midőn halottainkért imádkozunk, ne restelljünk a halálról elmélni is. Nincs jobb tanácsadó a halálnál; mindenkor igazat mond, jót mond. Szomorú halált várjon, a ki felettebb vígan élt. És a ki csak kedve szerint töltötte napjait, keserűen fogja végezni, hanemha a vigság az ártatlanság forrásából eredt. Ha jól éltél, mi félni való van a haláltól? Az Istent igazán szeretőknek nem lehet nagyobb kincs annál, hogy késik együttléte vele, késik közelebb való örömvigasztalása benne.

Azt tartják gazdag szántóvető embernek, a ki a maga

— De épen azt, a leányát! Hiszen ugyis majd meghalnak egymásért. Ugy-e igaz Julesa szívem?

No volt pirulás a fiatalok részéről s bámulat Komáromyéről. Midőn azonban hosszabb nógatas után mind a fiu, mind a leány bevallották egymás iránt való szerelmöket, összetette kezeit s rájuk adta atyai áldását, mit az édes anya is örömmest tett. Ekképen tehát Gábor is elvette jöttete jutalmát, mivel nem várt érte jót, vagyis nem számításból, hanem nemes szívvel vitte végbe jöttetét.

Még azután jó darabig mulattak s Antal bácsi esupán azt sajnálta, hogy épen pénteki nap volt, hogy cigányokat nem hívathatott széles jókedvében, a kikkel azonban annál inkább kedvét tölté a most eljegyzett boldog párnak nem sokára bekövetkezett lakodalmán.

Szulik József.

számára sokat szánthat, vethet. Nincs gyümölcsözőbb föld a szegények tenyerénél; a ki ide sokat vet, minden bizonynyal sokat arat. Habár a szántóvető néha kevesebb hasznát veszi fáradságának, neked mindenkor termékeny leszen vetésed és tenyésző. Adj bőven, bőven megjutalmaz az Isten!

Ha talán az Ur buzaföldünket terméketlenséggel, marháinkat dögmirigygyel sújtja, gondoljuk meg, hogy ez által vétkeinkért akar büntetni, de egyszersmind testi, lelki javunkat is eszközli, mert az olykori szükség fölébreszti és táplálja bennünk a józanságot, munkaszeretetet, s arra buzdít, hogy a becsületes kereset új eszközeit fedezzük fel azon mindennapi kenyér szerzésére, mely csak akkor becses, midőn azt megérdemeltük, s akkor legédesebb, mikor azt a fáradság veritéke öntözi. — Ha pedig az Ur megáldotta fáradaimokat; ha a zsoltáros szerint „a legelők zöldséggel díszlenek, a völgyek gabonával telvék”; mondjunk hálát jótéteményeicért; hálánk rebegése nem lehet nem kedves előtte.

Mi újság?

(Ö Eminentiaja Bibornok-Primásunk) dieső nevét ismét egy új nevezetes tettel teszi halhatatlanná. Mint az I. T.-ből értesültünk, Ö felségénél kieszközölte, hogy a pálosok rendét, melybe egykor hazánkban a nemesség virága, egy Széchenyi Pál, Eszterházy Imre, Nádasdy László, Kézi János léptek, mely szerzet szent László király alatt alapított hazánkban annyira elterjedt, hogy mintegy 170 kolostora volt, hazánkban újra föléleszthesse. Ö eminentiaja egyelőre Szent-Keresztre (Pest-Pilis megyében) hozand pálosokat Lengyelhonból. — Valamelyik közelebbi számunkban e rend történetét fogjuk közölni.

(Ö szentsége részére) Péterfilléreképen az „Idők Tanujá”-nál január és február hónapokban befolyt: 157 darab cs. arany, 2 darab 20 frankos francia arany, és 1542 frt s 39 krajczár papírpénzben.

(Ö Felsője) a szatmári püspöki megyéhez tartozó fől-ső-remetei kath. községnek templomépítésre a vallásalapból négyezer frtot méltóztatott legkegyelmesebben utalványoztatni.

(Karolina Augusztá) esászárné ő felsége az árvái inségeseeknek ezer frtot méltóztatott legkegyelmesebben ajándékozni.

(Fábr Ignác ő nmltsága), kassai püspök a S.-A.-Ujhely városában alapítandó nőnevelde és kisdédovó-intézet alapítókéjéhez 6000 o. é. forinttal ajándékozott hozzájárulni.

(Figyelmeztetjük t. olvasóközönségünkét) a lapunk múlt számával szétküldött előfizetési felhívásra. Lónovics József érsek ő nmlga „Egyházi Archaeolo-

giája tartalmának jelessége mellett oly gyakorlati munka, melynek egy lelkipásztor könyvtárából, egy keresztényi család körében sem kellene hiányoznia. Az egyházi férfiak a jó ügynek hasznos szolgálatot tesznek, ha a világiak körében is a főncimzett művet meghonosítani igyekeznek; mert valóban ideje volna már, hogy világi körünk a vallásos olvasmányokhoz hozzászokjanak.

(Hogy a pestlipótvárosi egyház) építetése gyorsabban folyhasson, Ö felsége 100,000 forintnyi kölcsön fölvételét megengedni méltóztatott. A templomépítési bizottmány erőlyesen hozzálát, hogy ezen kölcsönt mielőbb meg is köthesse, Pestnek pedig ezen földisze teljes pompájában befogadhasa az ajtatoskodókat.

(Megjelent és beküldetett) „Dávid házána nagy ivadéka” írta Ingraham. angol után németből fordították Fehérvári Ferencz és Török István. Ara 1 frt 50 kr. Ezen vonzóan irt munkának ezélja, hogy a hitetlenek meggyőződjenek Krisztus istenségéről, a hívők pedig meg-erősüljenek és megszilárduljanak az Isten fia és az emberiség Üdvözítője iránt táplált hitben. Egy szemtanu azon eseményeket sorolja el, melyek Jézus e földön tartózkodásának négy utolsó évében történtek, ugy s a mint azok az evangéliumban foglaltatnak.

(Megjelent) „Ifjusági dalfüzér” négyeshangu köszöntő és egyéb alkalmi dalokból. A honi rom. kath. tanuló-ifjuság igényeizhez alkalmazva irták Nyulassy Antal és Lovassy Sándor, főgymnasiumi tanárok. Ara 70 kr. — Tartalma: Érsek vagy püspök üdvözlétére. — Iskolaigazgatónak (névnapra). — Leezke előtt. — Leezke után. — Májusi dal. —

Vizsga előtt. — Vizsga után. — Vig tanonez dala. — Buesudal a tanodától (a tanév végére.) Ajánljuk az illetők buzgó pártfogásába.

(Több előkelő hazánkfi), mint gróf Apponyi, gr. Károlyi György, gr. Dessewffy, gr. Szécsen és mások, „Magyar dohánytermelők kiviteli társulat” létesítésén fáradoznak, melynek célja a magyar dohánynak külföldön jó hirt szerezni, a termelőknek pedig jövedelmi forrást nyitni. Az alapszabályok már fölterjesztettek a mm. m. kir. helytartótanácsnak. Ezen alapszabályok szerint a társulat 10,000 holdon akarja megkezdeni a dohánytermesztést, s tagjává fogad mindenkit, a ki jelebb fajok termésére képes vidéken legalább 30 holdnak évenkénti beültetésére magát kötelezi. Ezen 30 hold azonban nem okvetlenül egy birtokos által művelendő; összeállhatnak többen is ennyi területre egy-határbeliek, de a társulat irányában csak egy személynek fognak tekinteni, s közös meghatalmazottat kell képviselőjükül választani. — A társulat előlegekben részesíti tagjait, mi végre külföldi kereskedő-házakkal szándékozik összeköttetésbe lépni, melyektől a pénzt kapni fogja. A termelők dohányját azonnal fizeti, mihelyt átveszi, s a külföldre történő eladás után számol a természetekkel, s a mivel drágábban adta el a dohányt, mint ő beváltotta, azt kiosztja a társulat tagjai közt.

(Mexikóból egy hazánkfi írja:) A drágaság itt borzasztó nagy. Egy szivar 1 réal, 1 fekete kávé, egy korty pálinka egy réal. Egy réal pedig a mi pénzünk szerint = 50 kr. ezüst; kisebb pénz nincs; egy napszámos kap egy napra 4-6 frtot. Egy pár eszima 40 frt, egy öltözet 160 frt. S ez nem annyira a bőr vagy kelme, hanem a kézművesek hiányában van így. A posztó vagy bőr talán olcsóbb mint nálunk, hanem alig van mesterember, ki készítené valamit.

(Farkasok prédája.) Egy szegény drótostóte hő 17-én éjjel Vadkertről Halasra akart menni, de egy erdőben, mely útjába esett, megették a farkasok. Másnap azon a helyen csak néhány plébedényt, sodronyt, kalapot és két eszimat találtak. A farkasok annyira közelednek a falvakhoz, hogy éjenként a faluvégről halhatni üvöltéseiket.

(A szerenésatlenség Istenhez vezet). T. olvasóközönségünk nagyobb része bizonyára hallott már azon iszonyu amerikai polgárháborúról, melynek eddig is több, mint egy millió ember esett áldozatul. A szerenésatlenség rávezette őket, hogy minden segítség felülről jön. Erre mint érdekes adatot közöljük az elnök fölhívását: „A conföderált államok congressusának mindkét háza közös határozattal felhívott engemet, tüznék ki bizonyos napot, melyen közönséges bőjt, ima és töredelmesség által mutassuk be hálánkat a mindenható Istennek. Ünneplés kötelességünk mindíg, s különösen közinség és balszerenés idején, elismerni függésünket az ő irgalmasságától, s alázatosan meghajolni az ő számolya előtt, megvallani bűneinket, könyörögni boesánatáért és isteni segélyért, s áhitattal mondani hálát neki ama sok és nagy áldásokért, melyeket ránk halmozott. Forduljon tehát népünk szívétöredelmesen és bizalommal Istenhez; ismerjük el ostorában az atya fenytő kezét, s kérjük őt alázatosságban, hogy az ő könyörülő szeretete fordítsa el rólunk a ránk nehezült kísértéseket és szenvedéseket; hogy az ő segítő malasztja terjedjen ki népünkre, s az ő isteni bölcsesége szállja meg kormányzóinkat; hogy a seregeknek ura legyen hadainkkal, és harezőljon értünk ellenségeinkkel; hogy könyörületese kezébe vegye ügyünket, és irgalmassága szerint adjon nekünk tartós, igazságos és becsületes békét és függetlenséget. És ne feledkezzünk meg arról, hogy adjunk hálákat szent nevének az ő nagy jóságáért és soknemű malasztjaiért, melyeket egy hosszú és véres háboru kísértései és szenvedései közepett ránk árasztott. Ennélfogva én, Jefferson Davis, elnöke Amerika conföderált államainak, ezennel kibocsátom e proclamatiót, és ennek erejénél fogva jövő mártius 10-dik napját tűzöm ki, mint közönséges bőjt, töredelmesség és hálakönyörgés napját, miszerint a mindenható Isten kedvező kegyelmét és

vezetését kérjük ki magunknak; és én komolyan szolítok fel minden katonát és polgárt, hogy e napot mindenki tisztelettel, bűnbánattal és könyörgéssel ünnepelje meg.“

(A váczinemes keklüifjuság) folyó hó 9-dikén műkedvelői előadást rendezett, melynek tiszta jövedelmét egy, a kath. főelemi tanoda homlokzatára állítandó szobor költségeinek fedezésére ajánlotta fel. A tiszta jövedelem 80 frt lett o. é. Adjon Isten a hazának és az anyaszentegyháznak sok ily nemesen gondolkozó ifjakat!! H. K.

1865-iki tagilletményül megjelent: „A sept. 15-iki conventio és dec. 8-iki encylica, írta Dupanloup Bódog, fordította Füssy Tamás.“ — E röpirat 50 krajczáron még folyvást megrendelhető.

Adakozások.

A Szent-László-Társulatnak:		frt	kr.
Váczai püspöki megyéből		650	—
Gr. Zichy Hyppolit pápai praelátus gyűjtő ivén		13	—
Majsról egy házaspár		—	72
Palásthy Pál 1864—65-re		—	44
Pesti növendékpapság 1865 jan. mártius hóra		3	96
Vajgeth Mihály ipolysághi pleb. 27 tagtól		5	18
Pócza Antal káptalani segédjegyző		—	34
Raduly János erdélyi püspöki helyet, a megyéből		61	40
Andrási István k.-fehérvári kanonok		—	10
Radics Pál 1864-re		—	72
Radics György		—	72
Raduly János erdélyi püspöki helyettnök által		102	86
Öszentsége számára Glembay Károly			
		1	—
A sepsi-sz.-györgyi lelkész és hívei			
		4	50
Glembay Károly a londoni kath. templomra			
		1	—
" " A pestlipótvárosi templomra			
		1	—
Móth Endre a sz.-sír öreinek			
		1	—

A Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában kaphatók:

Szent László tisztelete című imakönyv, csinos acélmetszetű képpel kiadja a Szent-László-Társulat. Ára: diszkötésben arany szegélylyel 60 kr, vászon kötésbe 40 kr, félvászon kötésbe 30 kr.

Isten az én örömem. oktató imakönyv növendékek számára, négy csinos acélmetszetű képpel, szerkeszté és kiadta Göndöcs Benedek új kigyósi lelkész, ezen imakönyv jövedelme az inségések számára van felajánlva. Ára: disz-börköttésbe arany szegélylyel 1 frt 50 kr, csinos vászon kötésben 1 frt.

Jézus valóságos Isten. Lengyel Miklóstól, 8-ad rétt, füzve, ára 60 kr. Ifjusági iratok. 6 füzetben csinos kötéssel: I. füzet. „Szent Miklós napja“, egy acélmetszetű képpel, francziából fordította Alvinczi Ferencz. — II. füzet. „Pali és Gyuri“, vagy a keresztény szeretet és szigorúság, francziából fordította Alvinczi Ferencz, egy acélmetszetű képpel. — III. füzet. „Sismond család“, vagy a megkísértett és megjutalmazott jámborság, francziából magyaritá Nehéz Károly, egy acélmetszetű képpel. — IV. füzet. „A Braminok“, vagy a ker. religio diadala, egy acélmetszetű képpel, francziából fordította Alvinczi Ferencz. — V. füzet. „A Vad Orzók“, vagy az indulatosság és boszontás szomorú következményei, francziából fordítva. — VI. füzet. „Aranka“ vagy az alázatosság diadala a kevélység fölött, francziából fordította Gyurits Antal. Egy-egy füzet ára kötve 40 kr.

Szerkesztői mondanivalók.

Sz. I. né Gálosfa. A K. Néplapot részére testvére [rendelte meg. O. Á. s L. Eger-Szalók. B. S. Dédes. Sz. I. Kazár. H. Vác. Sz. Kunbaja. Sz. Szeged. I. Erdőd. M. Sárvar. A legnagyobb köszönettel vettük s szíves közreműködésüket ezutánra is kérjük.

K. M. Faisz. Szent beszédek a K. Néplapban nem közölhetünk,

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-uteza 3. sz.). — Felelős ideigl. szerkesztő: **Füssy Tamás**.

Nyomatott Pesten, 1865. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere 7. sz.)